

Rolnummer 2521
Arrest nr. 135/2003 van 22 oktober 2003

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van artikel 2 van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 18 juli 2002 houdende wijziging van de Nieuwe Gemeentewet, ingesteld door S. de Lobkowicz en anderen.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en A. Arts, en de rechters L. François, P. Martens, R. Henneuse, M. Bossuyt, E. De Groot, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman en E. Derycke, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van het beroep en rechtspleging

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 19 september 2002 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 20 september 2002, is beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 2 van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 18 juli 2002 houdende wijziging van de Nieuwe Gemeentewet (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 7 augustus 2002) door S. de Lobkowicz, wonende te 1180 Brussel, Dolezlaan 466A, C. Cattoir, wonende te 1180 Brussel, Waterlooosesteenweg 1307, I. Rigaux, wonende te 1180 Brussel, Coghensquare 15, M. Cohen, wonende te 1180 Brussel, Merlostraat 8D, G. Adler, wonende te 1180 Brussel, Winston Churchilllaan 87/27, L. Beyer de Ryke, wonende te 1180 Brussel, Maretaklaan 19, en G. Vilain, wonende te 1180 Brussel, Steenweg op Drogenbos 2.

De vordering tot schorsing van dezelfde norm, ingediend door dezelfde verzoekende partijen, is verworpen bij het arrest nr. 5/2003 van 14 januari 2003, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 11 april 2003.

De Waalse Regering en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering hebben memories ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 16 juli 2003 :

- zijn verschenen :

. Mr. F. Belleflamme *loco* Mr. J. Bourtembourg, advocaten bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen;

. Mr. F. Tulkens, advocaat bij de balie te Brussel, *loco* Mr. M. Mahieu, advocaat bij het Hof van Cassatie, voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering;

. Mr. N. Robijns *loco* Mr. F. Gosselin, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Waalse Regering;

- hebben de rechters-verslaggevers R. Henneuse en E. Derycke verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De voorschriften van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden in acht genomen.

II. In rechte

- A -

Ten aanzien van het belang

A.1. De verzoekers geven een uiteenzetting van de feiten en de historiek die tot de aanneming van de aangevochten bepaling hebben geleid en staven vervolgens hun belang om voor het Hof in rechte te treden door hun hoedanigheid van kiezers, van gemeenteraadsleden van de gemeente Ukkel en van kandidaten die zijn voorgedragen voor een mandaat van schepenen aan te voeren; daarnaast wordt opgemerkt dat S. de Lobkowicz en S. Cattoir vroeger schepenen waren en derhalve geroepen zijn om tijdelijk dat ambt waar te nemen tot het college regelmatig zal zijn samengesteld.

Eerste middel

Het verzoekschrift

A.2. Het eerste middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk en/of in samenhang gelezen met artikel 25 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten; het is in drie onderdelen ingedeeld.

A.3.1. In het eerste onderdeel van het middel wordt aangevoerd dat de stem van de kiezers van de gemeente Ukkel - of zelfs van een andere gemeente waar een schepenenambt vrij zou komen - op een verschillende manier in aanmerking wordt genomen zowel in vergelijking met de kiezers van de andere gemeenten als in vergelijking « met de manier waarop zij dachten op het ogenblik waarop zij die stem hebben uitgebracht ».

De verzoekers wijzen in het bijzonder op het feit dat dit verschil in behandeling niet als een eenvoudig tijdelijk onderscheid kan worden beschouwd, aangezien de aangevochten bepaling juist enkel van toepassing is op de lopende legislatuur. Na de verkiezingen de manier wijzigen waarop met de stem van de kiezers rekening wordt gehouden, maakt overigens inbreuk op het recht op eerlijke verkiezingen dat door de voormelde internationale bepaling wordt gewaarborgd, bepaling waarover wordt opgemerkt dat zij zowel rechtstreekse werking als een algemene draagwijdte heeft.

A.3.2. Volgens de verzoekers kan het bekritiseerde verschil in behandeling niet worden verantwoord aangezien een fundamenteel recht in het geding is.

Het feit dat in de parlementaire voorbereiding vaak wordt verwezen naar de situatie van de gemeente Ukkel en naar het risico dat de aanwijzingen door de Raad van State worden vernietigd, en het streven om de toepassing ervan feitelijk tot die ene gemeente te beperken, tonen aan dat de aangevochten bepaling wel degelijk een uitzonderingsbepaling is.

Vervolgens analyseren en betwisten de verzoekers de verschillende verantwoordingen die tijdens de parlementaire voorbereiding zijn gegeven tot staving van de bepaling die zij aanvechten : de impasses in de gemeenteraden vermijden en de impasse in de gemeente Ukkel ondervangen, in naam van de soevereiniteit van de wetgever; de ontstentenis van inbreuk op de wil van de kiezers, aangezien het college de weerspiegeling blijft van een meerderheid in de gemeente; het voorlopige karakter van de verbreking van de gelijkheid, die voortvloeit uit het feit dat de aangevochten bepaling slechts een overgangsbepaling zou zijn.

A.4. In het tweede onderdeel van het eerste middel wordt aangevoerd dat de gemeenteraadsleden van de gemeente Ukkel - of zelfs van een andere gemeente waar een schepenenmandaat vrij zou komen - anders worden behandeld dan de gemeenteraadsleden van de andere gemeenten inzake de manier waarop hun stem in aanmerking wordt genomen voor de verkiezing van de schepenen, met inbegrip van het feit dat enkel voor de eerstgenoemden die inaanmerkingneming wordt gewijzigd na de verkiezingscampagne die aan de verkiezingen is voorafgegaan.

De verzoekers verwijzen voor het overige naar het eerste onderdeel en beklemtonen dat de bepaling die zij aanvechten, inbreuk maakt op het ambt zelf van gemeenteraadslid, en op de rechten van de verkozen gemeenteraadsleden, waarbij de verkiesbaarheid in dat kader als functierecht wordt gekwalificeerd. De

hierboven vermelde verantwoordingen zouden, volgens de verzoekers, evenmin van die aard zijn dat zij het in dat onderdeel van het middel aangeklaagde verschil in behandeling zouden verantwoorden.

A.5. In het derde en laatste onderdeel van het eerste middel wordt aangevoerd dat de kandidaten voor de schepenenambten in Ukkel - of zelfs in een andere gemeente waar een mandaat vacant zou worden - verschillend worden behandeld ten opzichte van de kandidaten voor diezelfde functie in de andere gemeenten, met inbegrip van het feit dat enkel voor de eerstgenoemden de voorwaarden inzake voordracht worden gewijzigd ten opzichte van die welke van kracht waren op het ogenblik van de verkiezingscampagne.

Naast dezelfde verwijzing naar de argumenten die in het kader van het eerste onderdeel zijn uiteengezet, merken de verzoekende partijen op dat, gelet op de versoepeling van de voorwaarden inzake voordracht, de kandidaten die voldeden aan de – striktere - voorwaarden die vroeger van kracht waren, met meer tegenstrevers zullen worden geconfronteerd en dus in minder gunstige verkiezingsvoorwaarden zullen worden geplaatst.

Standpunt van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering

A.6.1. Na te hebben gewezen op de feitelijke en de procedurele *retroacta* en op de regionalisering van de gemeentewet, die bij de wet van 13 juli 2001 tot stand werd gebracht, antwoordt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op een globale manier op de drie onderdelen van het eerste middel.

A.6.2. In hoofddorde stelt die partij dat, hoewel de aangevochten bepaling daadwerkelijk geroepen is om op de gemeente Ukkel te worden toegepast, zulks evenwel niet verhindert dat zij een algemene draagwijdte heeft en moet worden toegepast op alle Brusselse gemeenten. Zij creëert derhalve geen enkel verschil onder de kiezers, de gemeenteraadsleden of de kandidaat-schepenen van de verschillende Brusselse gemeenten.

A.6.3. In ondergeschikte orde acht de Regering het middel niet gegrond, aangezien het in werkelijkheid een discriminatie in de tijd aanvoert, die door de rechtspraak van het Hof evenwel niet wordt aangenomen. Het middel bestaat immers erin de situatie van de gemeente Ukkel, waarop na de regionalisering van de gemeentewet de aangevochten bepaling zou kunnen worden toegepast, te vergelijken met de situatie van de andere Brusselse gemeenten, die kort na de verkiezingen van oktober 2000 – dus vóór de voormelde regionalisering - werd geregeld overeenkomstig de vroegere redactie van artikel 15 van de Nieuwe Gemeentewet. Volgens de Brusselse Hoofdstedelijke Regering « zou het Gewest onder de nieuwe bevoegdheid die naar het Gewest is overgeheveld, elke autonomie en elke activiteitsvrijheid verliezen indien het [...] ter zake enkel wetgevend zou kunnen optreden met het oog op het regelen van situaties die dateren van na de komende gemeenteraadsverkiezingen, die in oktober 2006 zullen plaatsvinden ».

Bovendien wordt beklemtoond dat de aangevochten bepaling een leemte in de van kracht zijnde federale gemeentewet heeft willen opvullen, namelijk de hypothese – die verschilt van die welke waarop de wijziging in 1999 betrekking heeft - van de scheuring van een lijst. Het feit dat de blokkering die voortvloeit uit die leemte, zich concreet heeft voorgedaan in de gemeente Ukkel, houdt geenszins in dat de wetgeving die bestemd is om dat type van blokkering te vermijden, als een uitzonderingswetgeving zou moeten worden beschouwd.

Ten slotte kan het tijdelijke karakter van de betwiste wijziging niet leiden tot de ongrondwettigheid ervan, vermits dat tijdelijke karakter wordt verklaard door een reflectie over « meer fundamentele hervormingen die zouden kunnen leiden tot veel substantiëler wetgevende wijzigingen die echter nog niet definitief zijn vastgelegd ».

Antwoord van de verzoekers

A.7. Zonder de algemene en abstracte draagwijdte van de bepaling die zij aanvechten te betwisten, leggen de verzoekers evenwel de nadruk op het feit dat die bepaling, vanwege haar in de tijd beperkte geldigheid, slechts kan worden toegepast op een beperkt deel van de schepenverkiezingen die in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zullen plaatsvinden, zodat het derhalve, als afzonderlijke categorie, moet worden onderscheiden van alle andere situaties waarop die bepaling niet van toepassing zal zijn. De beperking in de tijd van de geldigheid ervan - die niet ernstig kan worden verantwoord door het argument dat is afgeleid uit de werkzaamheden van de « Costa » - beklemtoont volgens de verzoekers het uitzonderingskarakter van de aangevochten maatregel.

Tweede middel

Het verzoekschrift

A.8. Dat middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk of in samenhang gelezen met artikel 162, 1°, ervan, doordat de aangevochten bepaling de eerste verkozene van een lijst - door te eisen dat de voordracht door hem wordt ondertekend - in een bevoorrechte positie plaatst ten opzichte van de andere verkozenen van zijn lijst, en hem aldus een vetorecht geeft over de toegang van de anderen tot het ambt van schepen.

De motieven die in de parlementaire voorbereiding zijn gegeven om het toekennen van dat bijzondere voorrecht te verantwoorden, zijn, volgens de verzoekende partijen, niet toelaatbaar, ongeacht of het gaat om het verzekeren van de coherentie van de lijst, om de grootste legitimiteit waarover de eerste verkozene van een lijst zou beschikken of om de werkelijke doelstelling, namelijk een bepaalde verkozene onvermijdbaar te maken.

Standpunt van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering

A.9. Die partij stelt dat de tekst van artikel 2 is geïnspireerd op de tekst die werd gesuggereerd door de afdeling wetgeving van de Raad van State, mits daarenboven een amendement dat de handtekening van de eerste verkozene van de lijst verplicht stelde. Het nagestreefde doel bestond erin de coherentie van de lijst te verzekeren en het overstappen van de ene lijst naar de andere te vermijden; overigens heeft de vereiste handtekening van de eerste verkozene van de lijst tot gevolg dat de lijststem – een van de twee manieren om te stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen – niet zonder gevolg is.

Antwoord van de verzoekers

A.10. De verzoekers betwisten uitdrukkelijk dat het in het middel beoogde aspect van de aangevochten bepaling voortvloeit uit een suggestie van de Raad van State en stellen dat geen van beide door de Regering vooropgestelde doelstellingen, hoewel ze lovenswaardig zijn, op zich kan worden bereikt door de vereiste van de handtekening van de eerste verkozene.

Enerzijds, waarborgt die vereiste niet de coherentie onder de verkozenen van een lijst.

Anderzijds, wordt het streven naar een nuttig effect van de lijststem niet bereikt indien de eerste verkozene niet degene is die de lijsttrekker was; bovendien, indien de lijsttrekker inderdaad de eerste verkozene is dankzij de lijststemmen, is het ergerlijk hem een vetorecht te geven ten aanzien van de andere kandidaten die op basis van naamstemmen zijn verkozen.

Derde middel

A.11. Dat middel, dat slechts in ondergeschikte orde wordt aangevoerd, is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Ervan uitgaande dat de aangevochten bepaling van toepassing is wegens het niet verkozen zijn van een schepen binnen twee maanden na de installatie van de raad of het openvallen van een schepenmandaat, bekritisieren de verzoekende partijen het feit dat een derde van de raadsleden, aangezien de eerste verkozene van een lijst daarvan deel uitmaakt, meer voorrechten zou hebben dan een groep die is samengesteld uit de helft van de verkozenen van die lijst, terwijl enkel het tegenovergestelde eventueel verantwoord zou kunnen lijken ten aanzien van het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering

A.12. Volgens die partij verschilt dat middel, dat in ondergeschikte orde werd aangevoerd, niet van het tweede middel; zij verwijst derhalve naar de weerlegging die met betrekking tot dat tweede middel is uiteengezet.

Antwoord van de verzoekers

A.13. Volgens de verzoekers wil dat middel de nadruk leggen op het feit dat, hoewel blijkt dat het de handtekening van de eerste verkozene is die de buitensporige macht verantwoordt die wordt verleend aan een minderheidsgedeelte van de verkozenen van een lijst, er daarentegen geen enkele motivering is voor de keuze van de drempel van een derde. De verzoekers stellen zich vragen bij die keuze en vragen zich af waarom « niet een vierde of een tiende, vermits het, hoe dan ook, de handtekening van de eerste verkozene is die die groep legitimeert en de coherentie van de lijst verzekert ».

- B -

De aangevochten bepaling

B.1. Het beroep heeft betrekking op artikel 2 van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 18 juli 2002 houdende wijziging van de Nieuwe Gemeentewet, dat bepaalt :

« In artikel 15, § 1, van de Nieuwe gemeentewet wordt het eerste lid aangevuld met de volgende zin :

‘ Indien twee maanden na het openvallen van een schepenmandaat of twee maanden na de installatievergadering van de gemeenteraad één of meer schepenmandaten niet zijn kunnen worden toegewezen, hetzij omdat een schriftelijk voorgedragen kandidaat niet is gekozen, hetzij omdat, ingeval geen enkele kandidaat schriftelijk is voorgedragen, geen enkele kandidaat is kunnen worden gekozen na een mondelinge voordracht tijdens de vergadering, is meer dan een derde van de handtekeningen van de verkozenen op de lijst van de voorgedragen kandidaat, met inbegrip van de eerste verkozene van de lijst, vereist, wil de akte van voordracht ontvankelijk zijn. ’

Dit artikel houdt op uitwerking te hebben op 31 december 2006. »

B.2. Volgens de parlementaire voorbereiding had de wijziging die in artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet is aangebracht, tot doel een blokkering te verhelpen die voortvloeit uit een scheuring binnen een lijst en die de werking van de gemeentelijke instellingen zou aantasten (*Parl. St.*, Brusselse Hoofdstedelijke Raad, 2001-2002, A-308/1, p. 2, en A-308/2, p. 3).

Ten gronde

B.3. Tot staving van hun beroep voeren de verzoekende partijen drie middelen aan, die zijn afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Ten aanzien van het eerste middel

B.4. Het eerste middel, ingedeeld in drie onderdelen, is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 25 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

De kiezers, de gemeenteraadsleden en de kandidaten voor een schepenmandaat van de gemeente Ukkel, zouden vanwege het aangevochten artikel 2, worden gediscrimineerd ten opzichte van de houders van diezelfde hoedanigheden in de andere gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De verzoekers beweren onder meer dat enkel voor de eerstgenoemden de draagwijdte van hun stem als kiezer of gemeenteraadslid of de voorwaarden om te worden voorgedragen als schepen zouden worden gewijzigd ten opzichte van de manier waarop die elementen waren geregeld ten tijde van de jongste gemeenteraadsverkiezingen.

De beperking van de gevolgen van de aangevochten bepaling tot 31 december 2006 zou, volgens de verzoekers, het discriminerende karakter ervan bevestigen.

B.5.1. De aangevochten bepaling schrijft voor dat indien twee maanden na het openvallen van een schepenmandaat of de installatie van de gemeenteraad, één of meer schepenmandaten niet zijn kunnen worden toegewezen, meer dan een derde van de handtekeningen van de verkozenen op de lijst van de voorgedragen kandidaat vereist is voor de voordracht, met inbegrip, bovendien, van die van de eerste verkozene van de lijst.

B.5.2. Tijdens de parlementaire voorbereiding is weliswaar vaak verwezen naar de bijzondere situatie die na de jongste gemeenteraadsverkiezingen in de gemeente Ukkel is ontstaan, maar daaruit vloeit niet voort dat de aangevochten bepaling enkel op die gemeente toepassing dient te vinden; terecht is opgemerkt dat « het ontwerp van ordonnantie ertoe strekt

tegemoet te komen aan de problemen die zich in één van de negentien gemeenten voordoen, maar die ook in andere gemeenten kunnen rijzen » (*ibid.*, A-308/2, p. 13) en ook dat « soortgelijke blokkeringen [...] zich ook [kunnen] voordoen in het geval van het overlijden of het ontslag van een schepen in een gemeente » (*ibid.*, p. 12).

Bovendien lijkt het niet onredelijk dat een wetgeving die ertoe strekt een mogelijke blokkering van de gemeentelijke instelling te verhelpen, in een zekere mate rekening houdt met de situatie van een gemeente waarin die blokkering zich reeds heeft voorgedaan.

B.5.3. In zoverre in het eerste middel wordt beweerd dat de kiezers, de gemeenteraadsleden en de kandidaat-schepenen van de gemeente Ukkel zouden worden gediscrimineerd ten opzichte van die van de andere gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, kan het middel niet in aanmerking worden genomen.

B.6.1. In zoverre het middel aanvoert dat de toepassing van de aangevochten bepaling op de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen ertoe leidt dat, op een discriminerende manier, enkel een gedeelte van de kiezers, gemeenteraadsleden en kandidaat-schepenen die bij die verkiezingen betrokken waren - namelijk die van Ukkel, volgens de verzoekers - onder de in het geding zijnde reglementering zou vallen, terwijl de andere houders van die hoedanigheden daarentegen aan de vroegere reglementering onderworpen waren, dient te worden opgemerkt dat krachtens artikel 4 van de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen, waarbij artikel 6, § 1, VIII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 werd gewijzigd, voortaan onder de bevoegdheid van de gewesten vallen : « de samenstelling, organisatie, bevoegdheid en werking van de [...] gemeentelijke instellingen », onder voorbehoud van de uitzonderingen die in die bijzondere wetsbepaling zijn vermeld.

De bestreden bepaling is aangenomen binnen de grenzen van de hierboven beschreven bevoegdheid van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

B.6.2. Daaruit volgt dat, bij een vergelijking van de situatie van de kiezers, gemeenteraadsleden en kandidaat-schepenen die bij de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2000 betrokken waren in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, naargelang het vroegere artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet op hen is toegepast of diezelfde

bepaling zoals ze bij de aangevochten bepaling is gewijzigd, op hen zou worden toegepast, de verzoekers een verschil in behandeling aanvechten dat zijn oorsprong zou vinden in de toepassing, op verschillende ogenblikken, van normen die door verschillende wetgevers zijn aangenomen – eerst federaal, daarna gewestelijk –, vermits elk van die wetgevers materieel bevoegd was op het ogenblik van het aannemen van de desbetreffende norm. De autonomie die bij artikel 6, § 1, VIII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aan de gewesten wordt verleend, zou geen draagwijdte hebben indien alleen nog maar het feit dat een categorie van personen geheel of gedeeltelijk verschillend zou worden behandeld vóór en na die bevoegdheidsoverdracht, in strijd zou worden geacht met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.7. Het middel voert ten slotte aan dat de beperking van de gevolgen van de in het geding zijnde bepaling tot 31 december 2006, zodat de toepassing ervan op de volgende gemeenteraadsverkiezingen uitgesloten is, het discriminerende karakter ervan bevestigt.

Het behoort tot de discretionaire bevoegdheid van de wetgever om de geldigheidsduur van de bepalingen die hij uitvaardigt, vast te stellen; die keuze zou enkel door het Hof kunnen worden afgekeurd indien zij een discriminerend karakter zou hebben, hetgeen op grond van de in B.5 vermelde overwegingen te dezen niet vaststaat.

B.8. Het eerste middel is niet gegrond.

Ten aanzien van het tweede en het derde middel samen

B.9.1. In hun tweede middel bekritiseren de verzoekers het feit dat de aangevochten bepaling, door te stellen dat de eerste verkozene van een lijst samen met de andere verkozenen van de lijst een akte van voordracht van een verkozene van die lijst voor een schepenmandaat moet ondertekenen, aan dat eerst verkozen gemeenteraadslid een bevoorrechte positie zou geven ten opzichte van de andere verkozenen van zijn lijst; het vetorecht dat hem aldus zou worden toegekend met betrekking tot de toegang van lijstgenoten tot een schepenambt, zou, volgens de verzoekers, discriminerend zijn.

In hun derde middel achten de verzoekers het feit discriminerend dat een minderheid van gemeenteraadsleden die tot een bepaalde lijst behoren – namelijk meer dan een derde van de verkozenen van die lijst, aangezien de eerste verkozene daarvan deel uitmaakt – op geldige wijze een gemeenteraadslid zou kunnen voordragen voor de verkiezing tot schepen, terwijl de helft van de verkozenen van dezelfde lijst dat voorrecht niet zou genieten.

B.9.2. Door in het geval van een blokkering de ontvankelijkheid van een akte van voordracht voor een schepenambt afhankelijk te stellen van de steun van meer dan een derde van de verkozenen van de lijst waartoe de kandidaat behoort, heeft de Brusselse gewestwetgever een maatregel genomen die een dergelijke blokkering kan verhelpen; de vaststelling van een dergelijke drempel, niettegenstaande de verlichting die hij vormt ten opzichte van de vereiste normale drempel, waarborgt evenwel dat de persoon die in de hoedanigheid van schepen wordt voorgedragen, de steun krijgt van een belangrijk gedeelte van de verkozenen van de lijst waarop hij is verkozen. De in aanmerking genomen drempel kan derhalve als redelijk verantwoord worden beschouwd.

Het Hof ziet daarentegen niet de relevantie van het voordeel in dat door de ordonnantie wordt gegeven aan de groep verkozenen van een lijst die de eerste verkozene van de lijst omvat, met name ten opzichte van een andere groep terwijl die een groter aantal verkozenen van dezelfde lijst zou bevatten.

Bovendien is die vereiste van die aard dat ze blokkeringsmogelijkheden kan teweegbrengen bij de verkiezing van de schepenen door de gemeenteraad, wat in strijd is met de doelstellingen van de ordonnantie.

B.9.3. Uit wat voorafgaat volgt dat het tweede middel gegrond is en dat, wegens de uit te spreken vernietiging, het derde middel zijn voorwerp verliest.

Om die redenen,

het Hof

- vernietigt in artikel 15, § 1, eerste lid, van de Nieuwe Gemeentewet, gewijzigd bij artikel 2 van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 18 juli 2002, de woorden « met inbegrip van de eerste verkozene van de lijst »;

- verwerpt het beroep voor het overige.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 22 oktober 2003.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Melchior